

[K. B. Andersen.]

et standpunkt fra ministeriets side; og der er talt fra ministeriets side. I Aktuelt for den 16. oktober i år har undervisningsdirektør Højby, som dette jo nærmest må sortere under, gjort opmærksom på, at ministeriet ikke har godkendt det reglement, som forstanderen i TV gav udtryk for, at ministeriet, så vidt han huskede, havde godkendt. Derved er vi jo altså netop inde ved det centrale i denne sag; der er talt fra ministeriets side, og der er sagt ganske klart fra ministeriets side, at dette reglement ikke er godkendt af ministeriet.

Det var den tilkendegivelse, jeg efterlyste. Så havde jeg måske håbet på, at undervisningsministeren ville have gjort nogle bemærkninger f. eks. på linje med dem, som hr. Orla Møller gjorde her, hvor han tog afstand personligt fra de kontrolforanstaltninger og indgreb, der her var tale om. Det har ministeren ikke gjort, men jeg synes jo nok, da jeg nu er heroppe, at jeg vil føje det til, at en enkelt bemærkning fra statsministerens side i dag i hvert fald gør, at jeg må bede undervisningsministeren tage ordet for en formentlig kun ganske kort bemærkning. Statsministeren sagde, at der er forældre, der ønsker, at deres børn skal have en opdragelse, der er friere end den, der gives i de offentlige skoler. Nu er statsministeren jo dygtig til at lave kryptiske udtalelser, men denne her er for en gangs skyld ved at være helt klar; den kan kun opfattes som et spark til den offentlige skole som en, der ikke giver en rimelig fri opdragelse.

Jeg går ud fra, at undervisningsministeren ikke kan være enig i det, og navnlig er udtalelsen jo overordentlig uheldigt sagt på baggrund af netop denne sag, på baggrund af det, der er sket i Rønde, hvor der er tale om et reglement, som ministeriet ikke har godkendt og ikke skal godkende — det er jeg ikke uenig i, og jeg er enig i den principielle linje. Men det er uheldigt på baggrund af denne sag at stå op som landets statsminister og tale om forældre, der ønsker, at deres børn skal have en opdragelse, der er friere end den, der gives i de offentlige skoler. Jeg går ud fra, at det er en fortalelse fra statsministerens side, men jeg synes, det ville være rart at få at vide helt klart, at det ikke var et spark til den offentlige skole, der var statsministerens mening.

Orla Møller: Det vil nu være at vende op og ned på tingene, hvis man, som hr. Kjær Rasmussen gør det, siger, at det, det drejer sig om her, er, at der er pligt til at påse, at grundlovens bestemmelser bliver respekteret; for det, der ligger i forespørgslen, er, om der skal være stærkere ret til venstre end til højre, og dér har jeg og mit parti gjort os til talsmand for, at grundlovens bestemmelser om den personlige frihed må gælde lige stærkt til begge sider, uanset hvad vi ellers personligt har at mene om den ting. Jeg bryder mig ikke så forfærdelig meget om det, der ligger til højre, det er en sag for sig; men det vil være urigtigt at bruge rammerne i lovgivningen til at trække i en anden retning.

Så vil jeg gerne sige til hr. Kjær Rasmussen, at jeg er bestemt ikke den mindste smule betænkelig ved at gå ind i en drøftelse af disse problemer, for der er ikke tale om, at man ved at fastholde et system knuser en udvikling; der er tale om at fastholde nogle rammer, der giver den bedste mulighed for udvikling og brydning mellem forskellige synspunkter. Derfor vil jeg også finde, at det er helt nødvendigt at tage afstand fra det stillede dagsordensforslag. Hvordan ville det egentlig være muligt at udrense bestemmelser, skrevne eller uskrevne, i en bestemt retning? Det ville simpelt hen være ugørligt, men det ville også være noget andet: det ville være menneskeligt totalt nedbrydende og fjerne en hvilken som helst mulighed for spænding, debat og dramatik i et menneskeligt, i et institutionsliv og i et samfundsliv. Derfor er der kun ét at gøre: afvise det.

Poul Dam: Hr. Kjær Rasmussen mente, at jeg var tilfreds med systemet, som det var. Ja, jeg er tilfreds med den frihed, der gør, at de forskellige skoleformer kan konkurrere frit om at samle eleverne, at de forskellige pædagogiske systemer kan få lejlighed til at vise deres bærekraft i praksis. Dette vil for mig at se også medføre, at de gammeldags ordensregler, som man har nogle steder, og som jeg ikke sympatiserer med, efterhånden vil komme frem i lyset og efterhånden vil forsvinde, fordi man vil søge over til andre skoleformer; men det er denne vej, det må gå, i fuldstændig frihed. Det andet er en undertrykkelse af mindretal,